

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juni 2024. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
III	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	8
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	8
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	BUDŽET AGENCIJE ZA 2023. GODINU	13
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	14
6.1.1.	<i>Bruto plaće</i>	15
6.1.2.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	15
6.1.3.	<i>Višegodišnji projekt</i>	16
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	16
6.3.	Bilans stanja	17
7.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	17
7.1.	Penzionisanje zaposlenih	17
7.2.	Raspoređivanje zaposlenih	18
7.3.	Ugovori o djelu.....	18
8.	JAVNE NABAVKE	19
8.1.	Nabavka vozila	20
8.2.	Nabavka računarske opreme.....	21
8.3.	Nabavka usluga IT održavanja mrežne i serverske opreme	22
8.4.	Nabavka goriva	23
8.5.	Realizacija ugovora	23
9.	OSTALO	24
9.1.	Sudski sporovi	24
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	25
PRILOZI	25

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije nije usklađen s relevantnim odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 3. Izvještaja);*
- *Putem ugovora o djelu se angažuju osobe za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta, kao i za poslove koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera (tačka 7.3. Izvještaja);*
- *Neppravilnosti i nedostaci u pojedinačnim postupcima javnih nabavki (tačka 8. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26.6.2024. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu i na ugovore o javnim nabavkama).

III PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dato je 15 preporuka (osam ponovljenih i sedam novih) koje se odnose na usklađenost. U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Neophodno je da Agencija što prije okonča aktivnosti na sačinjavanju novog prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, i isti uputi Vijeću ministara BiH na usvajanje.	P
2	Preporučujemo donošenje internih akata koji uređuju oblast informacionih tehnologija u Agenciji.	N
3	Agencija treba internim aktima utvrditi način i iznos davanja/primanja poklona, te uspostavljanje evidencija o istim.	N
4	Agencija je dužna da dosljedno primjenjuje odredbe Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda, koje definišu da se po osnovu sticanja višeg stepena naučnog zvanja ne može napredovati više puta.	N
5	Agencija je dužna voditi uredne evidencije o korištenju vozila kako bi se osigurala puna transparentnost namjenskog korištenja službenih vozila.	P
6	Agencija je dužna dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje regulišu penzionisanje državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.	P
7	Agencija je dužna uspostaviti rad u instituciji na način da zaposleni obavljaju poslove u skladu s rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.	P
8	Preporučujemo Agenciji da, shodno zakonskim propisima koji regulišu područje obligacionih i radnih odnosa, ugovore o djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizovani poslovi.	P
9	Agencija treba osigurati da osobe angažovane putem ugovora o djelu, u svim slučajevima, izrađuju izvještaje o obavljenim poslovima.	N
10	Agencija treba prilikom pokretanja nabavke vozila definisati minimalni period trajanja garancije na vozilo propisan Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	N
11	Agencija je dužna prilikom pokretanja nabavke vozila definisati tehničke karakteristike traženog vozila na način da se osigura aktivna i pravična konkurencija.	P
12	Agencija je dužna evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima traženim tenderskom dokumentacijom, s obzirom na to da se radi o uslovima koje je sam ugovorni organ postavio.	P
13	Potrebno je prilikom pripreme tenderske dokumentacije za nabavku usluga IT održavanja mrežne i serverske opreme osigurati da traženi uslovi srazmjerno odgovaraju predmetu i vrijednosti nabavke u cilju stvaranja preduslova za aktivnu i pravičnu konkurenciju.	N
14	Uzimajući u obzir promjenjivost tržišnih cijena goriva, Agencija treba da utvrdi kontrolni mehanizam za provjeru cijena goriva koje isporučuje dobavljač.	N
15	Agencija treba osigurati da se sva eventualna produženja rokova realizacije ugovora dokumentuju odgovarajućim saglasnostima s obrazloženjima o opravdanosti istih, i da se u takvim slučajevima osigura produženje bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora.	P

Status: N-nova, P-ponovljena⁴

⁴ Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Agencije za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnom Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Agencije (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pažnje na:
 - neusklađenost Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije s odredbama važećih odluka Vijeća ministara BiH;
 - angažman osoba putem ugovora o djelu u kontinuitetu tokom godine za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta, kao i poslova koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera;
 - nepravilnosti i nedostatke u pojedinačnim postupcima javnih nabavki.

U Izvještaju za 2022. godinu su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvještaja prethodnih godina čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene u Izvještaju za 2022. godinu, ali se njihova realizacija, kao i realizacija preporuka koje nisu mogle biti ocijenjene, kontinuirano prati. Utvrdili smo da je Agencija u 2023. godini od ukupno 20 prethodno datih preporuka, realizovala 10, osam preporuka nije realizovala, a dvije preporuke su ocijenjene kao nerelevantne za dalje praćenje.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2022. godinu	Status
1	Uspostavljeno je razdvajanje dužnosti prilikom unosa i odobravanja faktura za plaćanje u ISFU sistemu.	
2	Agencija je znatno smanjila broj upućivanja zaposlenih na seminare koji se organizuju izvan BiH.	
3	Za razliku od prethodne godine, nismo uočili slučajeve kombinovanja službenog puta s privatnom posjetom, a prilikom odobravanja službenih putovanja (za testirani uzorak) su se prilagala pozivna pisma i uzimali u obzir troškovi i trajanje službenog putovanja.	
4	Agencija nije u potpunosti osigurala uredne evidencije o korištenju službenih vozila.	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2022. godinu	Status
5	Agencija je proaktivno djelovala i više puta upućivala Vijeću ministara BiH informaciju o završenom višegodišnjem projektu „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine“ s tim da ista, ni nakon tri razmatranja, nije usvojena.	✓
6	Razrješenje državnih službenika se nije, u svim slučajevima, vršilo na dan ispunjavanja zakonskih uslova za penzionisanje vezano za godine života.	✗
7	U Agenciji još uvijek ima određeni broj zaposlenih koji imaju rješenje za jedno radno mjesto, a stvarno obavljaju poslove drugog radnog mjesta u drugoj organizacionoj jedinici.	✗
8	I dalje je prisutna praksa angažovanja osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta i poslova koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera.	✗
9	Prilikom evaluacije ponuda kod nabavke računarske opreme prihvaćene su ponude koje u potpunosti ne zadovoljavaju uslove postavljene tehničkom specifikacijom.	✗
10	Rokovi isporuke kod nabavke računarske opreme su bili vezani za potpisivanje ugovora.	✓
11	Nismo se uvjerali da su prilikom nabavke službenih vozila definisane tehničke karakteristike vozila na način koji osigurava aktivnu i pravičnu konkurenciju.	✗
12	Agencija je nabavku promotivnog i protokolarnog materijala odvojila od klasične usluge štampanja.	✓
13	Procedura nabavke usluga produženja licenci je započeta u prvom kvartalu 2024. godine i donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača.	✓
14	Agencija je provela proceduru nabavke održavanja vozila na osnovu ukupne ponude koja pored usluge, sadrži i materijal i rezervne dijelove.	✓
15	Osigurana su sadržajna obrazloženja za iskazane potrebe provođenja testiranih procedura javnih nabavki.	✓
16	Agencija je vršila produžavanje rokova zadnje faze realizacije ugovora (usluge instalacije, konfiguracije i migracije podataka) bez zvaničnog pismenog odobrenja.	✗

Tabela 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja	Status
1/2020	Agencija još uvijek nije okončala aktivnosti na usaglašavanju Prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s mišljenjima mjerodavnih institucija, nakon čega bi isti trebao bio poslan Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje.	✗
9/2020	S obzirom na to da Agencija posljednje tri godine nije imala nabavke po kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude ocjenjujemo da preporuka vezana za potrebu preispitivanja opravdanosti korištenja potkriterija „rok plaćanja“ više nije relevantna.	Ⓜ
4/2021	U toku 2023. godine se naplata sredstava od osiguravajuće kuće nakon nastanaka štetnih događaja na vozilu vršila putem Jedinstvenog računa trezora BiH.	✓
5/2021	Preporuka vezana za raspisivanje javnog oglasa za prijem državnih službenika prema odredbama člana 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH nije relevantna za dalje praćenje s obzirom na to da je Agencija za državnu službu BiH donijela novi podzakonski akt koji definiše predmetnu materiju.	Ⓜ

Status: ✓ realizovana preporuka⁵, ✗ nerealizovana preporuka⁶, Ⓜ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje⁷.

⁵ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁶ Nisu preduzimate aktivnosti na realizaciji preporuke, te je stoga u ovom Izvještaju ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁷ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi ili nije relevantna za dalje praćenje jer realizacija ne zavisi od institucije.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Agencija je samostalna upravna organizacija koja je, Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine⁸, nadležna za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka Bosne i Hercegovine. Agencija vrši međunarodno predstavljanje po pitanju statistike i saraduje s donatorima, prikuplja, obrađuje i distribuira statističke podatke Bosne i Hercegovine u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima na osnovu podataka koje dostavljaju entitetski zavodi i podataka koje neposredno prikupi Agencija, podstiče saradnju između entitetskih zavoda itd. Sjedište Agencije je u Sarajevu, a uspostavljena je podružnica u Brčko distriktu BiH.

Agencijom rukovodi direktorica, s tim da direktorica Agencije ima dvoje zamjenika. Rukovodstvo je imenovano na mandatni period od četiri godine, počev od 25.3.2021. godine⁹.

Zakonom o statistici BiH je osnovano Vijeće za statistiku BiH. Isto daje mišljenje u vezi s pripremom i realizacijom Programa, funkcionisanjem i daljim razvojem statistike Bosne i Hercegovine. Po službenoj dužnosti, Vijeće za statistiku BiH sačinjavaju direktor Agencije i njegovi zamjenici, direktori entitetskih zavoda, rukovodilac podružnice Brčko distrikta, guverner Centralne banke BiH (odnosno njegov predstavnik)¹⁰ i ministar finansija i trezora BiH (odnosno njegov predstavnik)¹¹. Vijeće također sačinjavaju tri člana iz reda davalaca i korisnika podataka koji su priznati radnici u oblastima statistike, ekonomskih nauka odnosno biznisa. Ova tri člana imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra civilnih poslova na period od najviše četiri godine.

Period na koji su imenovani prethodni članovi Vijeća za statistiku BiH iz reda davalaca i korisnika podataka istekao je krajem 2020. godine i od tada je Vijeće za statistiku BiH funkcionisalo bez tri člana. U toku 2023. godine su održane dvije sjednice Vijeća za statistiku BiH. Novi članovi Vijeća za statistiku BiH su imenovani 27.11.2023. godine¹² o čemu je Agencija zvanično obaviještena u 2024. godini.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji:

Unutrašnja organizacija i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2008. godine. Organizaciona struktura obuhvata osam sektora, jedan odjel i podružnicu Brčko distrikt. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 192 izvršioca.

Agencija je bila u obavezi, kao i ostale institucije Bosne i Hercegovine, da do kraja aprila 2014.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije nije usklađen s relevantnim odlukama Vijeća ministara BiH.

godine uskladi Pravilnik s odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave Bosne i Hercegovine¹³ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za

opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁴. Navedene odluke su

⁸ Službeni glasnik BiH, broj: 26/04 i 42/04

⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 22/21

¹⁰ Predstavnik Centralne banke BiH je imenovan 30.4.2021. godine

¹¹ Predstavnik Ministarstva finansija i trezora BiH je imenovan 6.10.2021. godine

¹² Službeni glasnik BiH, broj: 87/23

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

donesene u cilju harmonizacije i primjene istih principa¹⁵ u organima uprave Bosne i Hercegovine kada se radi o načinu unutrašnje organizacije, razvrstavanja i opisa radnih mjesta. Međutim, i pored određenih aktivnosti Agencije, preduzetih tokom prethodnih godina, isto još uvijek nije izvršeno.

Naime, rukovodstvo Agencije imenovano 2021. godini započelo je aktivnosti na sačinjavanju novog prijedloga sistematizacije.

Agencija je u 2023. godini pribavila mišljenja mjerodavnih institucija na novi Nacrt pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. Mišljenja sadrže određene primjedbe na dostavljeni materijal tako da postoji potreba za određenim korekcijama. Ured za zakonodavstvo BiH je, 4.7.2023. godine, skrenuo pažnju na potrebu korigovanja dijelova teksta za više radnih mjesta i sl., dok se u mišljenju Ministarstva pravde BiH od 28.7.2023. godine navodi potreba korekcije u nazivima odjela i odsjeka, organizacionoj strukturi podružnice Brčko distrikt itd. Ministarstvo finansija i trezora BiH je, u svom mišljenju, od 31.10.2023. godine, navelo, između ostalog, da nisu dovoljno obrazložene potrebe za povećanjem broja radnih mjesta za 25 u odnosu na postojeću sistematizaciju i da nema dovoljno podataka da bi moglo dati konačno mišljenje, te nalaže Agenciji da isti koriguje i dostavi ponovo na mišljenje.

Agencija vrši određene analize pribavljenih mišljenja, ali nije sačinila novi prijedlog akta koji je korigovan prema sugestijama mjerodavnih institucija. Analizirajući dinamiku aktivnosti na izradi novog Nacrta pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije možemo konstatovati da se ista odvija veoma sporo.

Također, napominjemo da je neophodno odredbama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije riješiti dvojbe oko organizacije podružnice Brčko distrikta i statusa rukovodioca. Naime, članom 9. Zakona o statistici BiH je definisano da se rukovodilac Ekspoziture Brčko imenuje na period od četiri godine ukoliko nije drugačije utvrđeno Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, a važećim Pravilnikom Agencije iz 2008. godine je definisano da rukovodilac Podružnice Distrikt Brčko ima status rukovodećeg državnog službenika.¹⁶

PREPORUKA 1

Neophodno je da Agencija što prije okonča aktivnosti na sačinjavanju novog prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i isti uputi Vijeću ministara BiH na usvajanje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

¹⁵ Principi racionalizacije, funkcionalnosti, vertikalne i horizontalne povezanosti, harmonizacije osnovnih elemenata unutrašnje organizacije, fleksibilnosti unutrašnje organizacije i dostupnosti.

¹⁶ U rješenju o imenovanju osobe koja trenutno radi na predmetnoj poziciji iz 2008. godine stoji da se imenuje na poziciju rukovodioca podružnice Brčko - pomoćnika direktora Agencije nakon provedene konkursne procedure propisane članom 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH i pribavljenom mišljenju Agencije za državnu službu BiH od 25.9.2008. godine. Predmetno rješenje nam nije prezentovano.

Finansijsko upravljanje i kontrola:

Zakon o finansiranju institucija BiH¹⁷ uređuje oblast finansijskog upravljanja i kontrole (FUK). Ovim zakonom finansijsko upravljanje i kontrola definisano je kao sveobuhvatan sistem politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovodilac institucije. Sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasniva se na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjeravanje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Agencija je ažurirala osnovne dokumente uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole (Mapa poslovnih procesa i Registar rizika). Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH¹⁸ je dostavljen Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu u kojem su, između ostalog, navedene mjere koje Agencija planira preduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po svakoj COSO komponenti.

Ističemo da se u godišnjim izvještajima o finansijskom upravljanju i kontroli u dijelu planiranih mjera za unapređenje ovog sistema zadnjih par godina prenosi i planira, ali ne realizuje mjera koja predviđa donošenje internih akata vezanih za informacione sisteme i sigurnosne politike s obzirom na to da Agencija nema donesene interne akte koji uređuju ovu oblast. Napominjemo, da je Vijeće ministara BiH prethodnih godina donijelo određene smjernice za upravljanje informacionom sigurnošću u institucijama BiH. S obzirom na obim opreme i važnost baza podataka koje se pohranjuju i čuvaju na serverima Agencije smatramo da je veoma bitno definisati interne kontrole i sigurnosne protokole u skladu sa smjericama i najboljim praksama.

PREPORUKA 2

Preporučujemo donošenje internih akata koji uređuju oblast informacionih tehnologija u Agenciji.

Funkcionisanje sistema internih kontrola:

Na osnovu provedene revizije utvrdili smo da sistem internih kontrola u Agenciji, generalno gledano, nije na zadovoljavajućem nivou i da postoji prostor za unapređenjem. Konstatovani su nedostaci i slabosti u različitim segmentima poslovanja koji su bili predmet revizije (organizacija, ugovori o djelu, javne nabavke, upotreba službenih vozila i dr.), što je detaljno opisano u pojedinačnim tačkama Izvještaja. Za unapređenje procesa smo dali odgovarajuće preporuke, s tim da se određeni nedostaci i nepravilnosti ponavljaju već duži niz godina uz konstatovana manja poboljšanja. Agencija je preduzimala određene aktivnosti, ali potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se realizovale sve date preporuke i unaprijedio sistem internih kontrola.

Nadalje, postupcima revizije smo uočili manje slabosti u funkcionisanju internih kontrola u Agenciji koje se odnose na sljedeće:

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹⁸ Navedena Jedinica ima obavezu sačinjavati i Vijeću ministara BiH dostavljati konsolidovani godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH koji sadrži informacije o stepenu uspostavljanja, napretku, stanju i aktivnostima koje su u izvještajnom periodu realizovane u oblasti razvoja sistema internih finansijskih kontrola, kao i o planovima za budući razvoj sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH.

Protokolarni troškovi u 2023. godini su iznosili 1.037 KM, a odnose se na nabavku poklona za posjete delegacijama. Internim aktima nije propisano primanje, davanje i iznosi poklona koji se mogu odobriti/primiti. Također, konstatovali smo da Agencija nije uspostavila interne evidencije o datim i primljenim poklonima u skladu s pozitivnom praksom i principom transparentnosti.

PREPORUKA 3

Agencija treba internim aktima utvrditi način i iznos davanja/primanja poklona, te uspostavljanje evidencija o istim.

Uvidom u finansijsku dokumentaciju smo uočili da se u određenim slučajevima koristi otisak faksimila umjesto vlastoručnog potpisa direktorice. Upotreba faksimila definisana je članovima 62. do 71. Uputstva o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH¹⁹. Prema raspoloživim informacijama, Agencija je tek od septembra 2023. godine uspostavila Knjigu upotrebe faksimila s tim da se ista nije vodila, u svim slučajevima, u skladu s predmetnim Uputstvom, a u prilogu nisu sadržane kopije dokumenata na kojima je stavljen faksimil kao sastavni dio evidencija. Naime, postojanje ažurnih evidencija upotrebe faksimila su pretpostavka za pouzdan način utvrđivanja da je rukovodilac institucije upoznat i saglasan sa sadržajem akata na kojima je otisak faksimila.

5. BUDŽET AGENCIJE ZA 2023. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu²⁰, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 6.386.000 KM (tekući izdaci 6.116.000 KM, kapitalni izdaci 70.000 KM i transfer-donacija Vlade Brčko distrikta u iznosu od 200.000 KM)²¹. Agencija raspolaže sredstvima Vlade Brčko distrikta tek kada ista budu uplaćena²².

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- sredstva višegodišnjeg projekta prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 117.573 KM;
- sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 634.588 KM i uplaćena u tekućoj godini u iznosu od 99.161 KM²³;
- ostvareni prihodi po osnovu naplate štete od osiguravajućeg društva u iznosu od 14.789 KM;
- ostvareni primitak od prodaje dva službena vozila u iznosu od 44.060 KM.

Prema navedenom, Agencija je u 2023. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 7.296.171 KM.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 74/14, 7/16, 52/16

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²¹ Do usvajanja budžeta za 2023. godinu, Agencija je raspolagala sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

²² Sporazumom o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i zaposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikta BiH od 22.12.2005. godine (Službeni glasnik BiH, broj 10/06) i Aneksom sporazuma od 25.4.2018. godine, zaključenim između Agencije i Vlade Brčko distrikta BiH je definisano da će Vlada Brčko distrikta uplaćivati godišnje 200.000 KM.

²³ Pored navedenog iznosa, u toku 2023. godine je Vlada Brčko distrikta uplatila 200.000 KM u skladu sa Sporazumom o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i zaposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikta BiH od 22.12.2005. godine (Službeni glasnik BiH, broj 10/06) i Aneksom sporazuma od 25.4.2018. godine, između Agencije i Vlade Brčko distrikta BiH. Iznos se planira zakonom o budžetu.

Agencija je izvršila prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH²⁴ u ukupnom iznosu od 90.940 KM. Prestrukturisanjem su povećani putni troškovi za 10.000 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge za 12.000 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva za 7.000 KM, ugovorene i druge posebne usluge za 10.000 KM i nabavka opreme za 90.949 KM, a smanjene su bruto plaće i naknade za 129.940 KM. Naime, s obzirom na to da je Agencija planirala sredstva za 117 zaposlenih (ovim brojem je obuhvaćeno i dvoje zaposlenih koji odsustvuju iz državne službe po osnovu imenovanja na izvršne funkcije) i da su u toku 2023. godine u prosjeku isplaćivane plaće za 105 zaposlenih, na poziciji bruto plaća i naknada je bio osiguran određeni višak sredstava koji je putem prestrukturisanja prenesen na naprijed navedene pozicije.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Korekcija dijela Godišnjeg finansijskog izvještaja je izvršena 8.4.2024. godine. Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su sačinjene prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju institucija BiH²⁵.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 6.281.997 KM, što je za 1.014.174 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigovani) budžet za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (4.273.686 KM), naknade troškova zaposlenih (540.850 KM), putne troškove (99.974 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (85.579 KM), unajmljivanje imovine i opreme (227.166 KM)²⁶ i ugovorene i druge posebne usluge (107.300 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na programe koji se realizuju iz novčanih donacija-transfera iz inostranstva i transfera od nižih nivoa vlasti (558.416 KM)²⁷.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije po pojedinim procesima.

²⁴ Odluka broj: 05-16-2-8003-2/23 od 16.11.2023. godine

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 25/15, 91/17 i 2/24

²⁶ Ukupno ostvareni izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada iznose 223.844 KM i isti su u najvećoj mjeri obuhvatali izdatke za zakup za smještaj dijela zaposlenih Agencije u Sarajevu ukupne površine od 945 m². Plaćala se mjesečna naknada u iznosu od 17.690 KM zakupodavcu na osnovu potpisanog ugovora iz 2015. godine koji je važio do 1.12.2023. godine. Agencija je provela novu proceduru nabavke usluga zakupa koja je izuzeta iz Zakona o javnim nabavkama s tim da je javni poziv za zakup poslovnog prostora bio objavljen u tri dnevne novine i na njenoj web-stranici. Potpisan je četvorogodišnji ugovor, 8.11.2023. godine, za zakup poslovnog prostora ukupne kvadrature 762,48 m² uz mjesečnu naknadu u iznosu od 29.250 KM, počev od 1.12.2023. godine.

²⁷ Realizacija rashoda u 2023. godini finansiranih iz donacija Vlade Brčko distrikta iznosi 362.808 KM, iz „Ostalih donacija“ iznosi 195.010 KM, iz programa Hemikalije i otpad iznosi 501 KM i iz programa Anketa o obrazovanju odraslih iznosi 98 KM.

6.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2023. godini je, primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda²⁸, 45 zaposlenih Agencije napredovalo unutar platnih razreda i to 43 osobe po osnovu ocjene rada, jedna po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja, a jedna po oba prethodno navedena osnova.

Tokom revizije smo konstatovali da je jedan zaposleni unaprijeđen u viši platni razred po osnovu sticanja višeg stepena stručnih ili naučnih zvanja, na prvobitnom radnom mjestu i na novom radnom mjestu na koje je unaprijeđen putem internog konkursa u 2023. godini. Prema članu 6. stav (8) Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda i mišljenju Ministarstva finansija i trezora BiH po jednom osnovu zaposleni napreduje u jedan viši unutrašnji platni razred i po tom osnovu više ne može napredovati. Dakle, Agencija prilikom pomjerenja zaposlenog u viši unutrašnji platni razred, u konkretnom slučaju, nije pravilno primijenila odredbe Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda, jer je dva puta izvršila pomjerenje po istom osnovu.

PREPORUKA 4

Agencija je dužna da dosljedno primjenjuje odredbe Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda, koje definišu da se po osnovu sticanja višeg stepena naučnog zvanja ne može napredovati više puta.

6.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2023. godini iznose 66.684 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 28.483 KM. Značajni izdaci se odnose na izdatke za gorivo (25.060 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (22.790 KM) i autogume (8.146 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine²⁹, Agencija na raspolaganju ima četiri službena vozila. U augustu 2023. godine je donesen novi interni Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila. Pravo na korištenje službenog vozila u kontinuitetu 24 sata dnevno ostvaruju direktorica i zamjenici direktorice na osnovu Odluke iz jula 2023. godine. Službenim vozilima kojima raspolažu zamjenici direktorice Agencije upravljaju vozači koji su angažovani putem ugovora o djelu. Krajem 2023. godine su prodata dva službena vozila i nabavljena dva nova.

Agencija je raspolagala iznajmljenim vozilom za potrebe zamjenika direktorice u novembru i decembru 2023. godine jer je u toku bila prodaja i kupovina novog vozila. Troškovi iznajmljivanja vozila su bili 3.042 KM. Za navedeno vozilo nisu vođene dnevne evidencije o korištenju vozila s tim da je Agencija snosila troškove goriva. Odredbama Pravilnika Vijeća ministara BiH nije utvrđeno pravo institucija BiH na korištenje unajmljenih vozila.

Analizom putnih naloga za upotrebu službenih vozila smo utvrdili da je bilo slučajeva da se iskazuje loko vožnja za dnevne relacije preko 100 km, da mjesečni putni nalozi za jedno vozilo

²⁸ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 34/23

ne sadrže evidencije o utrošku goriva koji trebaju biti ovjereni potpisom i žigom izabranog dobavljača za nabavku goriva i da za jedno vozilo nisu uneseni podaci o stanju prijeđenih km u momentu sipanja goriva. U manjem broju slučajeva su za istu relaciju evidentirane znatne razlike u prijeđenoj kilometraži. Također, u putnim nalogima nisu navedene napomene u slučajevima štetnih događaja na službenom vozilu i bilo je korištenje vozila u dane vikenda. Za dva vozila je ukinuta praksa korištenja TAG³⁰ uređaja za plaćanje putarina, s tim da smo prethodnih godina konstatovali određena neslaganja evidencija o putarinama s podacima o dnevnom korištenju vozila u putnim nalogima.

PREPORUKA 5

Agencija je dužna voditi uredne evidencije o korištenju vozila kako bi se osigurala puna transparentnost namjenskog korištenja službenih vozila.

Prema raspoloživim informacijama, u toku 2023. godine su bile dvije štete na službenom vozilu. Po osnovu odštetnih zahtjeva je naplaćen ukupan iznos od 14.789 KM od osiguravajuće kuće putem Jedinstvenog računa trezora. Vozilom je upravljao vozač angažovan putem ugovora o djelu. *Internim pravilnikom Agencije je utvrđeno da svaku štetu, uzrok i vrstu popravka ustanovljava komisija, koju imenuje direktor Agencije, i sačinjava zapisnik, te se kod utvrđene činjenice u zapisniku kod konstatovane odgovornosti vozača, odnosno zaposlenika koji je upravljao službenim vozilima kao dokaz mogućem disciplinskom postupku. Međutim, internim aktom nije definisan način utvrđivanja odgovornosti prilikom nastanka štete na službenim vozilima kojima upravljaju osobe koje nisu zaposlenici Agencije (angažovani putem ugovora o djelu) i namirenja štete, jer je jedina predviđena moguća mjera disciplinski postupak koji je primjenljiv samo za zaposlenike i državne službenike u institucijama BiH u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim aktima.*

6.1.3. Višegodišnji projekt

Ukupna raspoloživa sredstva za višegodišnji projekt iskazana su u iznosu od 117.573 KM s tim da u tekućoj godini nije bilo realizacije. Naime, Agencija je 2021. godine, nakon pribavljanja pozitivnih mišljenja od Ministarstva finansija i trezora BiH i Ureda za zakonodavstvo BiH, uputila Vijeću ministara BiH informaciju o završenom višegodišnjem projektu „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine“, s prijedlogom za zatvaranje projekta i korištenje preostalih neutrošenih sredstva za finansiranje institucija BiH. Vijeće ministara BiH je krajem 2022. godine razmatralo predmetnu informaciju, ali predloženi zaključci nisu usvojeni. Također, informacija je ponovo razmatrana na 18. i 35. sjednici Vijeća ministara BiH, održanim 13.7.2023. godine i 11.1.2024. godine, bez usvajanja iste.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 368.304 KM, što je za 168.304 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

³⁰ Beskontaktno elektronsko plaćanje putarine

Značajni prihodi odnose se na: primljene transfere od Brčko distrikta BiH (200.000 KM), uplate donatorskih sredstava iz inostranstva (99.161 KM) i primitke od prodaje prometnih vozila (44.060 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

6.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 596.802 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 1.202.231 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na potraživanja od organa (94.237 KM)³¹, neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (502.270 KM), obaveze prema dobavljačima (94.589 KM), obaveze prema zaposlenima (411.080 KM), razgraničeni rashodi (74.925 KM) i razgraničeni prihodi (94.237 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

7. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu odobreno je 117 zaposlenih u Agenciji. Na 31.12.2023. godine bile su 103 zaposlene osobe³², a prosječan broj zaposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 105.

7.1. Penzionisanje zaposlenih

U toku 2023. godine su tri zaposlena Agencije penzionisana nakon sticanja zakonskih uslova vezano za godine života. Konstatovali smo da je jedna državna službenica stekla zakonske uslove za penzionisanje u oktobru 2023. godine, ali je razriješena dužnosti mjesec dana kasnije. S obzirom na to da je u članu 50. stav 1. tačka b. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³³ definisano da radni odnos prestaje kada državni službenik navršši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života, možemo zaključiti da je ovakav način penzionisanja državne službenice u suprotnosti s navedenom odredbom Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Ističemo da smo i prethodne godine skretali pažnju Agenciji na potrebu dosljedne primjene naprijed navedenih zakonskih odredbi.

PREPORUKA 6

Agencija je dužna dosljedno primjenjivati zakonske odredbe koje regulišu penzionisanje državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine.

³¹ Vlada Brčko distrikta je, po osnovu Sudske nagodbe od 6.11.2023. godine, sredstva duga u iznosu od 94.237 KM uplatila početkom 2024. godine na Jedinствeni račun trezora. Iskazana potraživanja su knjigovodstveno zatvorena u Glavnoj knjizi Agencije u 2024. godini.

³² U Pregledu dinamike zapošljavanja (Obrazac 4.1. godišnjeg finansijskog izvještaja) prikazan je broj od 105 zaposlenih, u koji su uključeni i zaposleni koji koriste odsustvo iz državne službe zbog imenovanja na izvršne funkcije drugih nivoa vlasti još od 2015. i 2017. godine.

³³ Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

7.2. Raspoređivanje zaposlenih

Procesom revizije je utvrđeno da 12 zaposlenih Agencije ima rješenje za jedno radno mjesto, a stvarno obavlja poslove drugog radnog mjesta, ili iste poslove u drugoj organizacionoj jedinici. Navedene osobe nemaju rješenja od rukovodstva Agencije o privremenom raspoređivanju na drugo radno mjesto. Ističemo da je jedna osoba u toku 2023. godine, nakon provedenog javnog konkursa, zasnovala radni odnos u Sarajevu, ali je zatim raspoređena da obavlja poslove sličnog radnog mjesta u podružnici u Brčkom pa se nameće pitanje o stvarnoj potrebi za radnim mjestom za koje je raspisan javni oglas. Obrazloženje za navedeno stanje, prema informacijama dobijenim u Agenciji, je da važeća sistematizacija radnih mjesta ne odgovara stvarnim potrebama Agencije. Međutim, aktivnosti Agencije na izradi nove sistematizacije traju duži vremenski period i još uvijek nisu okončane (vidjeti tačku 3.1. Izvještaja).

PREPORUKA 7

Agencija je dužna uspostaviti rad u instituciji na način da zaposleni obavljaju poslove u skladu s rješenjem/ugovorom o radu, kako je predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

7.3. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu, iz budžeta neposredne potrošnje, u 2023. godini su realizovani u neto iznosu od 70.205 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 9.194 KM. Tokom godine je bilo angažovano ukupno 14 izvršilaca i to:

Sedam izvršilaca je bilo angažovano na poslovima održavanja čistoće, održavanja objekta (portir) i vozača zamjenika direktorice, koji nisu sistematizovani važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, uz mjesečnu naknadu u rasponu od 600 KM do 1.100 KM. Za pojedine je angažman u kontinuitetu bio prisutan i prethodnih godina.

Sedam izvršilaca je bilo angažovano na poslovima koji se odnose na sistematizovana radna mjesta ili na poslovima koji po opisu iz ugovora o djelu odgovaraju poslovima iz nadležnosti Agencije, uz mjesečne naknade u rasponu od 1.100 KM do 1.380 KM. Od toga, tri osobe su u međuvremenu zasnovala stalni radni odnos u Agenciji nakon provedenog javnog oglasa.

Prema članu 600. Zakona o obligacionim odnosima³⁴, ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) se obavezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Prema navedenom, ugovor o djelu se potpisuje s fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja "zaokruženu" cjelinu i koji je ograničenog vremenskog trajanja.

Prema odredbama člana 54, 69. i 70. Zakona o upravi³⁵ poslove u organima uprave obavljaju državni i ostali službenici i zaposlenici čiji se prijem u radni odnos, kao i ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti uređuje Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, Zakonom o radu u institucijama BiH³⁶ i drugim posebnim zakonima. Predmetnim zakonima nije predviđeno

³⁴ Službeni list SFRJ, broj 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989; Službeni list RBiH, broj 2/1992, 13/1993 i 13/1994; Službeni glasnik RS, broj 17/93 i 3/96; Službene novine FBiH, broj 29/2003 i 42/2011

³⁵ Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17 i 59/22

da se putem ugovora o djelu mogu obavljati poslovi iz nadležnosti institucija na sistematizovanim radnim mjestima utvrđenim pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Dakle, angažman po osnovu ugovora o djelu je prisutan u dužem vremenskom periodu za obavljanje redovnih poslova koji se ponavljaju i poslova radnih mjesta utvrđenih pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji za posljedicu ima neusklađenost s propisima, odnosno netransparentno zapošljavanje.

PREPORUKA 8

Preporučujemo Agenciji da, shodno zakonskim propisima koji regulišu područja obligacionih i radnih odnosa, ugovore o djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizovani poslovi.

Revizorskim postupcima smo utvrdili da vozači angažovani putem ugovora o djelu i osobe za održavanje čistoće ne sačinjavaju mjesečne izvještaje o obavljenom, koji bi trebali biti odobreni od strane Agencije prije izvršenog plaćanja. Naime, ugovorom o djelu za angažman jednog vozača je definisana obaveza da se pravi mjesečni izvještaj o obavljenom poslu, dok ugovorom o djelu za angažman drugog vozača predmetna obaveza nije definisana. Navedeno za posljedicu može imati da se mjesečna naknada isplati, a da ugovoreni posao nije izvršen.

PREPORUKA 9

Agencija treba osigurati da osobe angažovane putem ugovora o djelu, u svim slučajevima, izrađuju izvještaje o obavljenim poslovima.

Također, iz sredstava Vlade Brčko distrikta je, u toku 2023. godine, po osnovu ugovora o djelu isplaćen iznos od 142.158 KM za angažman ukupno 36 osoba. Uglavnom su bili angažovani anketari iz različitih oblasti za koje se provode ankete. Pored anketara bila su angažovana tri IT saradnika, IT ekspert, osoba za poslove grafičkog dizajna, i osoba za poslove nauke i tehnologije, uz mjesečne naknade u rasponu od 730 KM do 1.461 KM. Neke od tih osoba su bile angažovane u kontinuitetu i tokom prethodnih godina s tim da su tri osobe tokom 2023. godine zasnovale radni odnos u Agenciji nakon provedenog javnog oglasa. Angažman jedne osobe je bio finansiran jednim dijelom godine iz sredstava Vlade Brčko distrikta, a drugim dijelom godine iz sredstava neposredne potrošnje.

Nadalje, iz sredstava „Ostale donacije“ je, u toku 2023. godine, po osnovu ugovora o djelu isplaćen iznos od 37.545 KM za angažman ukupno šest osoba. Od toga, pet eksperata iz različitih statističkih oblasti je bilo angažovano za poslove implementacije statističkih projekata uz isplatu ukupnih naknada u rasponu od 1.944 KM do 4.462 KM. Također, ističemo da je bivša zaposlenica Agencije, koja je penzionisana krajem 2022. godine, bila angažovana u kontinuitetu za poslove metodologije nacionalnih računa uz mjesečnu naknadu od 1.700 KM.

8. JAVNE NABAVKE

Agencija je objavila Plan javnih nabavki za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama³⁷.

³⁷ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

Prema prezentovanim podacima³⁸, Agencija je u 2023. godini provela 15 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Agencija je provela dva otvorena postupka u vrijednosti od 171.036 KM³⁹, 12 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 189.705 KM i jedan postupak u skladu s Aneksom II u vrijednosti od 5.129 KM. Agencija je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 80.689 KM.

Revizijom procedura javnih nabavki iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadatih kriterija kako slijedi:

8.1. Nabavka vozila

Agencija je krajem 2023. godine provela otvoreni postupak javne nabavke za dva službena vozila, podijeljen na lotove, čija je ukupna planirana vrijednost bila 111.111 KM. Prilikom pripremanja tenderske dokumentacije Agencija je istražila tržište u smislu da je pribavila informativne ponude (kataloge s cjenovnicima) od četiri dobavljača koji se bave prodajom vozila po kriteriju planirane vrijednosti nabavke bez definisanih tehničkih zahtjeva. U toku postupka javne nabavke uložena je žalba na tendersku dokumentaciju koja je usvojena⁴⁰. Izmijenjenu tendersku dokumentaciju su preuzela tri potencijalna ponuđača putem Portala javnih nabavki.

Za svaki lot je dostavljena po jedna ponuda od istog dobavljača. Uočili smo da izmijenjenu tendersku dokumentaciju nije preuzeo ponuđač koji je dostavio ponude. U ponudi je priložen popunjen Nacrt ugovora po prvobitnoj tenderskoj dokumentaciji, a ne po izmijenjenoj verziji. Međutim, ugovor je zaključen po tekstu izmijenjene tenderske dokumentacije. Ponuđena su dva različita modela istog brenda, odnosno za lot 1 je ponuđeno vozilo marke Škoda Superb Style 2.0 TDI DSG u vrijednosti od 59.828 KM, a za lot 2 je ponuđeno vozilo marke Škoda Oktavija A8 STY 1.5 TSI DSG u vrijednosti od 47.170 KM. Komisija je ocijenila da predmetne ponude ispunjavaju sve uslove tražene tenderskom dokumentacijom i zaključeni su ugovori.

Tenderskom dokumentacijom i zaključenim ugovorom je definisano da Agencija za isporučeno vozilo zahtijeva garanciju na vozilo u trajanju od minimalno tri godine ili 100.000 km s tim da se isto dokazuje izjavom ponuđača. Međutim, navedeno nije u skladu s članom 4. Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, koji definiše da su prilikom utvrđivanja uslova nabavke službenih vozila obavezni kvalifikacioni kriteriji garancija za period od minimalno četiri godine i plan održavanja koji uključuje troškove redovnih servisa u periodu važenja garancije, a minimalno za 120.000 prijeđenih kilometara. Uvidom u ponude smo konstatovali da je ponuđač uz ponude dostavio dodatne izjave da izdaje garancije za motore ponuđenih vozila na pet godina, šasije 12 godina i lak 3 godine. Također, u obje ponude je dostavljen plan i cijene redovnih servisa za vozilo ponuđeno u lotu 2.

Analizom dostavljene ponude za lot 2 smo utvrdili da je ponuđač ponudio vozilo brilijant srebrene boje u odnosu na traženu crnu boju. Naime, navedeno komisija za javne nabavke nije konstatovala u zapisniku o ocijeni ponuda prilikom evaluacije ponuda. Usmeno smo dobili

³⁸ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

³⁹ Svi iznosi u tački 8. Javne nabavke su navedeni bez PDV-a.

⁴⁰ Žalba na tendersku dokumentaciju je bila vezana za primjedbu da su kaznene odredbe definisane u tenderskoj dokumentaciji i u nacrtu ugovora previsoke i da nisu u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima (ugovorna kazna je bila 1% vrijednosti ugovora za svaki dan kašnjenja umjesto 0,03% vrijednosti naručene robe). Agencija je platila naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 658 KM.

obrazloženje da je komisija isto uočila i telefonski iskomunicirala s ponuđačem i dobila uvjerenje da će vozilo biti isporučeno u crnoj boji kako je i izvršeno.

Postupcima revizije utvrđeno je da su tenderskom dokumentacijom definisane karakteristike koje ponuđeno vozilo treba da ispunjava na način da su korištena donja ograničenja u pogledu minimalnog zahtjeva osnovnih tehničkih karakteristika⁴¹. Agencija obrazlaže da su se prilikom definisanja zahtjeva pokušali stvoriti uslovi da se nabavi najkvalitetnije vozilo prema dozvoljenim klasama koje su cjenovno uslovljene. Međutim, za utvrđene minimalne zahtjeve kao što su visina vozila, međuosovinski razmak, zapremina prtljažnika i sl. ne postoje adekvatna obrazloženja kojima se doprinosi boljoj upotrebljivosti vozila i neznatne razlike u definisanju istih mogu biti bitan faktor u ograničavanju ili omogućavanju aktivne konkurencije jer je svaki ponuđač obavezan ponuditi vozilo koje u potpunosti odgovara svim traženim zahtjevima ugovornog organa bez obzira na definisani broj stavki.

Agencija nam je, u toku obavljanja revizije, dostavila obrazloženje da dva vozila mogu ispunjavati uslove tražene tenderskom dokumentacijom uz napomenu da se vozilo Renault Talisman prestao proizvoditi 2022. godine⁴², a da vozilo Ford Mondeo IV Limuzina nije dostupno na BiH tržištu.

Dakle, nismo se mogli uvjeriti da je predmetna nabavka provedena uz poštovanje osnovnih principa Zakona o javnim nabavkama BiH, a koji se odnose na aktivnu i pravičnu konkurenciju.

PREPORUKA 10

Agencija treba prilikom pokretanja nabavke vozila definisati minimalni period trajanja garancije na vozilo propisan Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

PREPORUKA 11

Agencija je dužna prilikom pokretanja nabavke vozila definisati tehničke karakteristike traženog vozila na način da se osigura aktivna i pravična konkurencija.

8.2. Nabavka računarske opreme

Agencija je provela nabavku računarske opreme (stolni računari i laptopi⁴³) putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti nabavke u iznosu od 64.102 KM. U toku postupka javne nabavke uložena je žalba na tendersku dokumentaciju koju je Agencija usvojila. Izmijenjenu tendersku dokumentaciju su preuzela 22 potencijalna ponuđača. Pristigle su četiri ponude za koje je komisija ocijenila da ispunjavaju sve tražene uslove. Nakon provedene e-aukcije, s najpovoljnijim ponuđačem je zaključen ugovor u vrijednosti od 64.038 KM.

⁴¹ Za lot 1 je traženo: visina vozila minimalno 1460, zapremina motora minimalno 1950 ccm, međuosovinski razmak minimalno 2.840 mm, zapremina prtljažnika minimalno 610 litara, dizel, mjenjač automatski itd. Za lot 2 je traženo: visina vozila minimalno 1470, zapremina motora minimalno 1460 ccm, međuosovinski razmak minimalno 2.665 mm, minimalno zapremina prtljažnika 590 litara, benzin, mjenjač manualni itd.

⁴² U tenderskoj dokumentaciji je definisano da ponuđeno vozilo treba biti proizvedeno u 2023. godini.

⁴³ Nabavka obuhvata 20 desktop računara s monitorom i 7 laptopa.

Obrascem za cijenu ponude iz tenderske dokumentacije predviđeno je da se, pored cijene opreme, navede samo naziv ponuđenog modela opreme, bez navođenja osnovnih i detaljnih tehničkih karakteristika koju ista posjeduje. Nadalje, tehnička specifikacija pojedinačnih tipova opreme sadrži značajan broj karakteristika koje ponuđena oprema treba da ispunjava, a u istoj je napomenuto da je ponuđač dužan dostaviti tehnički list od proizvođača ili kataloga ili izvod iz kataloga iz kojeg je vidljivo da ponuđena roba ispunjava tražene tehničke specifikacije. Ponuđači u većini slučajeva prilažu kataloge koji sadrže cijelu listu komponenti uređaja koje se mogu ugraditi s tim da neke mogu zadovoljiti tražene karakteristike, a druge ne. Dakle, prilikom evaluacije ponuda nije moguće na jednostavan način i sa sigurnošću utvrditi da ponuđena oprema zadovoljava sve postavljene uslove.

Utvrđeno je da ponuđena oprema najpovoljnijeg ponuđača u pojedinim segmentima tehničke specifikacije ne zadovoljava uslove tražene tenderskom dokumentacijom. Naime, ponuđeni model monitora ne posjeduje traženi VGA priključak, a ponuđeni model laptopa ne zadovoljava uslove po pitanju povezivosti.

Naime, komisija je u zapisniku o ocjeni ponuda nakon provedene e-aukcije konstatovala da sve pristigle ponude ispunjavaju sve tražene uslove i dala preporuku da se zaključi ugovor s najpovoljnijim ponuđačem. Međutim, nakon toga je u drugom zapisniku sa sastanka komisije internog karaktera navedeno da su ipak kod svih ponuda konstatovana odstupanja u odnosu na tražene zahtjeve (stavka monitor-priključci i laptop – povezivost) smatrajući da ista ne utiču na funkcionalnost uređaja i navela stav da se ponude ne odbacuju kao neprihvatljive.

PREPORUKA 12

Agencija je dužna evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima traženim tenderskom dokumentacijom, s obzirom na to da se radi o uslovima koje je sam ugovorni organ postavio.

8.3. Nabavka usluga IT održavanja mrežne i serverske opreme

Agencija je provela nabavku usluga IT održavanja mrežne i serverske opreme putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda procijenjene vrijednosti nabavke u iznosu od 50.000 KM. Prilikom pripremanja tenderske dokumentacije Agencija je istražila tržište u smislu da je prikupila tri informativne ponude o cijeni koštanja održavanja opreme. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 17 potencijalnih ponuđača, a pristigla je samo jedna ponuda u vrijednosti od 49.492 KM. Komisija je konstatovala da ponuda ispunjava sve traže uslove i zaključen je okvirni sporazum.

Tenderskom dokumentacijom je postavljen uslov, u djelu koji se odnosi na uslove za tehničku i profesionalnu sposobnost, da ponuđač ima 15 stručnjaka s devet različitih certifikata iz više IT oblasti s po pet godina iskustva. Također, traženo je da ponuđač posjeduje „Service Desk“ koji treba da bude dostupan 24 sata, sedam dana u sedmici, te da je ponuđač certifikovan za standarde ISO 9001, ISO 27001, ISO 22301 i ISO 18295. Iako je Agencija izvršila inicijalno istraživanje tržišta, isto ne potvrđuje postojanje više ponuđača koji mogu zadovoljiti sve uslove tražene tenderskom dokumentacijom. Uzimajući u obzir predmet, vrijednost i svrhu nabavke, možemo konstatovati da visoko postavljeni uslovi, u konkretnom slučaju, mogu uticati na sužavanje konkurencije.

PREPORUKA 13

Potrebno je prilikom pripreme tenderske dokumentacije za nabavku usluga IT održavanja mrežne i serverske opreme osigurati da traženi uslovi srazmjerno odgovaraju predmetu i vrijednosti nabavke u cilju stvaranja preduslova za aktivnu i pravičnu konkurenciju.

8.4. Nabavka goriva

Postupak nabavke goriva je proveden putem konkurentskog zahtjeva planirane vrijednosti nabavke u iznosu od 22.222 KM. Pristigla je samo jedna prihvatljiva ponuda i zaključen je ugovor s ponuđačem u vrijednosti od 18.660 KM. Uočili smo da odluka o izboru ponuđača nije objavljena na web-stranici Agencije. Ugovorom je definisano da su jedinične cijene iz ponude promjenljive ovisno o kretanju cijena na domaćem i svjetskom tržištu s tim da cijene robe važe na dan isporuke, ali istim nisu utvrđeni konkretni kontrolni mehanizmi za provjeru cijene goriva.

Dakle, prilikom provođenja postupka nabavke goriva Agencija nije tenderskom dokumentacijom propisala na koji će način usklađivati cijene goriva s izabranim ponuđačem kada dođe do promjene cijene goriva na tržištu u odnosu na ponuđenu cijenu (OPC obrazac o promjeni cijene goriva ili prosječna mjesečna cijena goriva koju objavi Agencija za statistiku BiH). Imajući u vidu dinamičnost tržišta nabavke i prodaje goriva, kao i čestih promjena cijena, veoma je bitno da Agencija utvrdi kontrolne mehanizme za provjeru cijena po kojima dobavljač fakturiše gorivo.

PREPORUKA 14

Uzimajući u obzir promjenjivost tržišnih cijena goriva, Agencija treba da utvrdi kontrolni mehanizam za provjeru cijena goriva koje isporučuje dobavljač.

8.5. Realizacija ugovora

Konstatovali smo značajno kašnjenje u realizaciji ugovora zaključenog 12.1.2022. godine koji je obuhvatao nabavku hardverske opreme (serveri, sistemski softver i licence) i usluge instalacije, konfiguracije i migracije podataka sa sistema koji se zamjenjuje do produkcijskog režima rada u vrijednosti od 180.008 KM s PDV-om. Naime, rok za isporuku opreme je bio tri mjeseca od prijema narudžbe Agencije koja je poslana 15.2.2022. godine, a rok za izvršenje i implementaciju usluge je bio tri mjeseca od isporuke robe u prostorije Agencije. Rok za isporuku opreme je produžen do 30.11.2022. godine⁴⁴ nakon prihvatanja zahtjeva i obrazloženja dobavljača. Dobavljač je isporučio opremu i licence⁴⁵ i ispostavio fakturu 28.12.2022. godine na iznos od 167.723 KM s PDV-om. Bankarska garanciju za uredno izvršenje ugovora je važila do 13.3.2023. godine.

⁴⁴ Dobavljač je u svom dopisu, od 22.6.2022. godine, naveo da neće moći isporučiti predmetnu opremu u ugovorenim rokovima zbog niske dostupnosti računarskih komponenti na globalnom nivou uzrokovane višom silom i dostavlja izjavu proizvođača opreme Lenovo (podružnica Ljubljana) i da traži produženje roka do 30.11.2022. godine. U e-mail korespondenciji se navodi da je kompletan lanac isporuke roba na tržištu poremećen uslijed pandemije i ratnih zbivanja u Ukrajini. Agencija je Odlukom od 20.7.2022. godine odobrila produženje rokova isporuke.

⁴⁵ U prilogu su dvije otpremnice od 14.11.2022. godine za isporuku servera i storage opreme, i od 6.1.2023. godine za licence (mada u tekstu dokumenta stoji da su iste isporučene 19.11.2022. godine). Faktura je zaprimljena 27.1.2023. godine u Agenciju.

Rok za izvršenje i implementaciju usluge puštanja u rad je bio tri mjeseca od isporuke robe u prostorije odnosno 14.2.2023. godine ukoliko se posmatra isporuka opreme, odnosno 6.4.2023. godine ukoliko se posmatra isporuka licenci. Međutim, proces migracije podataka i okončanje usluge puštanja u rad sistema je izvršen tek 23.11.2023. godine ispostavljanjem fakture u iznosu od 12.285 KM. Agencija obrazlaže da su se morale obaviti značajne pripremne radnje od strane Agencije kako bi se implementirala zadnja faza ugovora. Navedeno dovodi u pitanje način planiranja i utvrđivanja rokova Agencije za realizaciju ugovora prilikom pripreme tenderske dokumentacije. Činjenica je da su rokovi isporuke i trajanja ugovora bitan faktor kod odluke potencijalnog ponuđača da se prijavi na određeni postupak javne nabavke. Nadalje, nije nam prezentovana zvanična korespondencija s dobavljačem kojom se mogu utvrditi jasne okolnosti kašnjenja, niti zvanično odobrenje produženja rokova.

Dakle, u skladu s navedenim možemo zaključiti da je bilo kašnjenje u realizaciji ugovora za nabavku IT opreme i usluga puštanja u rad uslijed subjektivnih i objektivnih razloga, da je garancija za dobro izvršenje ugovora istekla prije nego su okončane sve ugovorene obaveze, da se Agencija nije pridržavala rokova u pogledu stvaranja pretpostavki za dalju realizaciju ugovora, da za nova produženja rokova ne postoji zvanični pismeni zahtjev dobavljača i odobrenje Agencije, kao i da Agencija nije zaračunavala ugovorne penale za eventualna kašnjenja uzrokovana krivicom dobavljača.

PREPORUKA 15

Agencija treba osigurati da se sva eventualna produženja rokova realizacije ugovora dokumentuju odgovarajućim saglasnostima s obrazloženjima o opravdanosti istih, i da se u takvim slučajevi osigura produženje bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora.

9. OSTALO

9.1. Sudski sporovi

Agencija je, u saradnji s Pravobranilaštvom BiH, uključena u rješavanje statusa imovine u kojoj Agencija koristi dio prostora (jedan sprat), a kao nosilac prava raspolaganja je upisan Federalni zavod za statistiku. Agencija je uputila žalbu na rješenje Službe za urbanizam Općine Stari Grad Sarajevo od 28.2.2020. godine, kojim je odbijen zahtjev Agencije za proglašavanje ništavnim rješenja istog organa iz 1998. godine. Predmet je vraćen na ponovni postupak na osnovu rješenja Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo iz maja 2021. godine. Pravobranilaštvo BiH je informisalo Agenciju da je protiv predmetnog rješenja Federalni zavod za statistiku pokrenuo upravni spor.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2023. godinu obavili su: Fatima Mehanović - vođa tima, Nataša Timotija - član tima i Neriman Velić - član tima.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

mr. sc. Fatima Mehanović, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 06-16-1-855/24

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	6.116.000	-76.151	6.039.849	5.523.468	91
Bruto plaće i naknade	4.670.000	-129.940	4.540.060	4.273.686	94
Naknade troškova zaposlenih	587.000	0	587.000	540.850	92
Putni troškovi	90.000	10.000	100.000	99.974	100
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	53.000	0	53.000	39.323	74
Izdaci za energiju i komunalne usluge	90.000	12.000	102.000	85.579	84
Nabavka materijala	60.000	0	60.000	43.032	72
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	35.000	7.000	42.000	34.984	83
Unajmljivanje imovine i opreme	360.000	0	360.000	227.166	63
Izdaci za tekuće održavanje	65.000	14.789	79.789	65.807	82
Izdaci za osiguranje	6.000	0	6.000	5.767	96
Ugovorene i druge posebne usluge	100.000	10.000	110.000	107.300	98
2. Kapitalni izdaci	70.000	135.000	205.000	200.113	98
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	70.000	135.000	205.000	200.113	98
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	6.186.000	58.849	6.244.849	5.723.581	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	117.573	117.573	0	0
Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013"	0	117.573	117.573	0	0
6. Novčane donacije	200.000	733.749	933.749	558.416	60
Ostale donacije-0402070		374.099	374.099	195.010	52
Prošireni HBS-0402100		12.404	12.404	0	0
Donacija Vlade BD-0402130	200.000	346.647	546.647	362.808	66
Anketa o obrazovanju odraslih-0402210		98	98	98	100
Hemikalije i otpad -0402220		501	501	501	100
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	6.386.000	910.171	7.296.171	6.281.997	86

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 22.2.2024. godine.

Direktorica
Vesna Ćuzić

Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	94.532	97.607	97
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	295	3.370	9
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	94.237	94.237	100
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	502.270	434.193	116
Stalna sredstva	3.353.542	3.407.198	98
Ispravka vrijednosti	2.851.272	2.973.006	96
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	502.270	434.193	116
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	596.802	531.799	112
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	699.961	858.225	82
Kratkoročne tekuće obaveze	119.719	307.827	39
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	411.080	436.161	94
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	169.162	114.237	148
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	502.270	434.193	116
Izvori sredstava	502.270	434.193	116
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.202.231	1.292.417	93

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 22.2.2024. godine

Direktorica:
Vesna Čuzić

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	25.084	
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	25.084	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	200.000	0	200.000	299.161	150
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	99.161	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	200.000	0	200.000	200.000	100
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	44.060	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	44.060	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	200.000	0	200.000	368.304	184

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 22.2.2024. godine

Direktorica:
Vesna Ćuzić